

TANTÁRGYI TEMATIKA

Alkotmányjog 2.; Jogász szak, osztatlan képzés

(Nappali/Levelező)

Tantárgy neve: Alkotmányjog 2.	Tantárgy Neptun-kódja: Nappali: AJALK271N4 Levelező: AJALK271L4 Diplomás levelező: AJALK271D4 Tárgyfelelős intézet: Államtudományi Intézet/Alkotmányjogi Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Bragyova András, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Bragyova András egyetemi tanár, Prof. Dr. Paulovics Anita egyetemi tanár, Dr. Hallók Tamás egyetemi docens, Dr. Pap Gábor adjunktus, Dr. Panyi Béla c. egyetemi docens	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: Nappali: Alkotmányjog 1. AJALK271N3 Levelező: Alkotmányjog 1. AJALK271L3 Diplomás levelező: Alkotmányjog 1. AJALK271D3
Óraszám/hét: Nappali: 2 óra/hét (Diplomás) levelező: 12/félév	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 4 kredit	Munkarend: Nappali és (Diplomás) levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy a jogász alapképzésben szakmai törzsanyag. Célkitűzései, hogy megismertesse a magyar államszervezet és a képviseleti demokrácia alkotmányos alapjait, az alkotmányvédelem és jogvédelem intézményeit, az összehasonlító alkotmányjog elemeit. A tantárgy tematikája felöleli az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány, az önkormányzatiság alkotmányjogi alapjainak, az igazságszolgáltatás és a bírósági szervezet, az ügyészség témaköreit. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2, T10, T11, T13, T14, <i>képesség:</i> K1, K4, K5, K6, K7, K9, K10, K16, K19, K30, K31 <i>attitűd:</i> A2, A3, A4, A9, A10, A12, A15, A18 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F5, F6	
Tantárgy tematikus leírása: Előadás: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kormányformák. A parlamentáris kormányforma. A Parlament, mint képviseleti szerv. Egy és kétkamarás parlament. Az Országgyűlés alkotmányos feladatai. A törvényhozás és ellenőrzés, tisztviselők választása. 2. Az Országgyűlés belső szervezete: tisztségviselők, Házbizottság, bizottságok, frakciók. Az országgyűlési képviselők jogállása. Az Országgyűlés eljárása. Az Országgyűlés megbízatási ideje, ülészakok, határozatképesség és szavazás. 3. A törvényjavaslatok tárgyalási rendje. A törvényhozási eljárás. A törvényhozás és a jogalkotás alkotmányos kérdései. 4. A törvények fajtái. Sarkalatos törvények. Költségvetési törvény tárgyalási rendje. Nemzetközi szerződések kihirdető törvény. Törvény és rendelet viszonya. Az Országgyűlés határozatai. Interpelláció és kérdés. 5. A köztársasági elnök alkotmányos feladatai. A köztársasági elnök (1946–1949). A Népköztársaság Elnöki Tanácsa (1949—1989). A köztársasági elnök választása, megbízatási ideje, megbízatásának megszűnése és felelőssége. A köztársasági elnök hatáskörei (az Alaptörvény és az Alkotmánybíró- 	

- ság határozatai szerint). A köztársasági elnök és a kormány. Miniszteri ellenjegyzés.
6. A Kormány. A kormányzás és a végrehajtó hatalom. A kormányzati tevékenység. A Kormány hatáskörei és tagjai. A Kormány létrejötte, megszűnése, megbízási ideje; az ügyvivő kormány. A miniszterelnök, a miniszterek és az államtitkárok jogállása. A kormány és a parlament kapcsolata. Bizalmatlansági indítvány, bizalmi szavazás, miniszteri felelősség.
  7. A közigazgatás alkotmányos alapjai. A kormány, mint a közigazgatás legfőbb szerve.
  8. Központi közigazgatási szervek. A kormánytól független közigazgatási szervek. A fegyveres erők jogállása.
  9. A közigazgatás helyi szervei. Államigazgatási szervek és önkormányzatok. Az önkormányzatok alkotmányban biztosított hatáskörei és feladatai. Államigazgatási feladatok, hatáskörök és helyi közügyek.
  10. Az igazságszolgáltatás. Az igazságszolgáltatás fogalma, az igazságszolgáltatás szervei.
  11. Az igazságszolgáltatás alapelvei: a bírói függetlenség, a törvényes bíróhoz való jog, a jogorvoslathoz való jog és a bírósághoz fordulás joga. A bíróságok előtti egyenlőség.
  12. A bírósági szervezet, a Kúria alkotmányos jogállása. A bíróságok igazgatása. Az Országos Bírósági Hivatal. A bírák jogállása, kinevezése, előmenetele, javadalmazása, felelőssége.
  13. Az ügyészség alkotmányos feladatai. A magyar ügyészség szervezete és az ügyészek jogállása.
  14. A legfőbb ügyész alkotmányos pozíciója és hatásköre. Az ügyész mint közvádoló és az ügyészi felügyelet.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Nappali: a hallgatók önkéntes alapon „Alkotmányjogi verseny”-en vehetnek részt, amelyen a Tanszék által kiadott alkotmányjogi feladatokat kell megoldani. A verseny kétfordulós. Az első fordulóra a szorgalmi időszak 12. hetében kerül sor. A második fordulón – amelyet a gyakorlatvezetők előtt kell teljesíteni – azon hallgatók vehetnek részt, akik az első fordulóban legalább 75%-os eredményt értek el. Jelest az a hallgató kap, aki az első fordulóban legalább 85%-os és a második fordulóban legalább 80%-os eredményt ért el. Négyest az a hallgató kap, aki az első fordulóban legalább 75%-os és a második fordulóban legalább 80%-os eredményt ért el.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A kollokviumot szóban kell teljesíteni.

A kollokviumi vizsga értékelése a következőképpen történik:

- 0% – 50% = Elégtelen (1)
- 51% – 63% = Elégséges (2)
- 64% – 77% = Közepes (3)
- 78% – 89% = Jó (4)
- 90% – 100% = Jeles (5)

Alkalmazott pedagógiai módszer: tematikus prezentáció, stb.

Kötelező irodalom:

Bevezetés az alkotmányjogba. Az Alaptörvény és Magyarország alkotmányos intézményei. Ötödik, átdolgozott kiadás. (Szerk.: Schanda Balázs - Trócsányi László) HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2016.

Petrétei József: *Magyarország alkotmányjoga II.* Kodifikátor Alapítvány, Pécs, 2014.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. (szerk.: Schanda Balázs — Varga Zs. András — Csink Lóránt) Dublin, Clarus Press, 2012.

Ajánlott irodalom:

Pap Gábor: A köztársasági elnök felelősségéről. *Jogtudományi Közlöny*, 1997. évi 5. szám

Petrétei József: A köztársasági elnök vétőjogáról. *Jogtudományi Közlöny*, 2005. évi 4. szám

Wade — Bradley — Bates — Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.